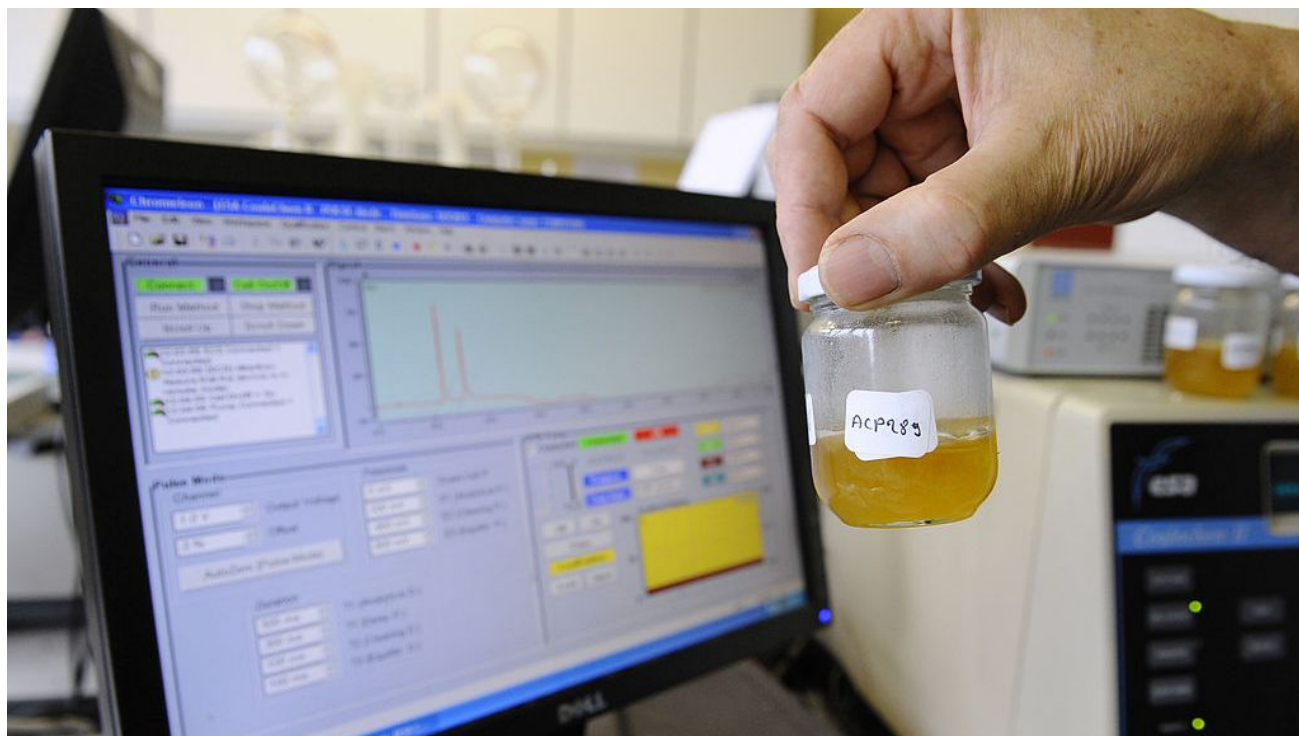

Převratná metoda českých vědců pro rozpoznání pančovaného medu se nepoužívá ani po letech. Proč?

ET epochtimes.cz/2023/10/26/prevratna-metoda-ceskych-vedcu-pro-rozpoznani-pancovaneho-medu-se-nepouziva-ani-po-letech-proc

26. října 2023

ČR

Ilustrační záběr laboratoře, v níž se testují vzorky medu. (JEAN-CHRISTOPHE VERHAEGEN/AFP via Getty Images)

Ondřej Horecký

26. 10. 2023

Několik faktorů způsobuje, že super přesná metoda českých vědců na analyzování falšovaného medu zůstává stále nevyužita. Jeden z důvodů, proč laboratoře o tento vynález nestojí, je přímo šokující.

V roce 2021 přišli čeští vědci pod vedením dr. Tomáše Erbana z Výzkumného ústavu rostlinné výroby (VURV) společně s Přírodovědeckou fakultou UK v centru BIOCEV (PřF UK) na způsob, jak velmi přesně odhalit falšování medu, rozšířený nešvar mezi světovými medaři.

Například, při velkých objemech prodeje přináší i malá míra ředění medu velké výtěžky. Nemluvíme zde o nějakých drobných.

Pančování medu je obrovský byznys. Jen u nás si největší hráči v oboru přijdou ročně na stamiliony korun, poznamenává dr. Erban.

„Mohu vám říci, že odhadem naše metodika má miliardový přínos ve světě, v ČR minimálně stovky milionů každoročně,“ líčí výzkumník pro Epoch Times.

Podle údajů EU se do bloku každoročně doveze kolem 175 tun medu. Evropská komise letos v březnu zveřejnila zprávu, v níž se píše, že téměř polovina dováženého medu do EU je pančovaná. Z rozhovoru s dr. Erbanem ovšem vyplývá, že skutečnost je ještě daleko horší.

Velké medařské firmy neustále vymýšlejí způsoby, jak oklamat kontrolní orgány při prověrkách medu, a často za pomoci laboratoří namíchají směs tak, aby v testech prošla. Med se falšuje především přimícháváním cukerných náhražek do medu nebo dokonce cíleným krmením včel těmito náhražkami. Vzniklý produkt je prakticky nerozeznatelný od toho pravého a ani pokročilé metody, jako spektroskopie nukleární magnetické resonance (NMR), nedokáží pančování prokázat.

Dr. Erban řekl pro Epoch Times, že například z Číny se do Evropy dovážejí výrobky, které by se daly označit za „sirup smíchaný s troškou medu“. „Je to dělané tak, aby to prošlo legislativními parametry se současnými metodami [analýzy], včetně NMR.“

Přestože v takových vzorcích může být pouze 30 procent medu, kontrolními testy projdou úspěšně. Jenže i na tyhle „finty“ dokáže česká metoda přijít a nevyvratitelně je prokázat. Přesto je její zavedení do praxe v nedohlednu.

Co prozradí proteiny

Metoda, kterou objevili čeští vědci, je postavena na zkoumání proteinů. Med obsahuje proteiny, které utvářejí jeho vlastnosti. Jedním z proteinů je i amyláza, kterou včely do medu přidávají při přeměně nektaru na med. Ředěním medu, ale i jeho stárnutím, se snižuje přirozená amylázová aktivita medu.

Amylázová aktivita medu je ze zákona jedním ze sledovaných parametrů medu a podle ní se odvozuje kvalita medu a také, zda nebyl med naředěn. Jakmile klesne amylázová aktivita pod určitou hodnotu, med kontrolními testy neprojde.

Medařské firmy kompenzují nízkou amylázovou aktivitu měřenou v tzv. Schadeho jednotkách prostým přidáním cizích amyláz, které jsou v potravinářství běžně dostupné. Tyto enzymy přidají společně se sirupem. Takovýto produkt pak sice bude splňovat legislativní parametr o výši amylázové aktivity, ale s pravým medem toho má jinak málo společného.

Související:

Metodický přístup českých vědců dokáže takové cizí amylázy v medu odhalit, a nejenom to. Dokáže také určit, jaké proteiny se v medu nacházejí, rozdělit je podle původu na včelí (těch je kolem osmdesáti), rostlinné (nektar, pyl aj.) a další (např. cizí amyláza) nebo určit, jaké léčivé látky jsou v konkrétním medu obsaženy.

Metodický přístup, který naši vědci používají, se nazývá proteomika. Jde o vědeckou disciplínu, která studuje proteiny, jejich funkce a vlastnosti. Pro identifikaci nepůvodních amyláz v medu je to spolehlivá metoda. Je u ní však nutné umět si dobře připravit vzorek a správně vyhodnotit naměřená data, což právě popisuje metodika vyvinutá českými vědci.

Úděl českých vědců – boj o projekty

Aby se metodika z VURV a PřF UK mohla zavést do praxe a byla použita k oficiálním kontrolám kvality medu, musí být nejdříve pro tyto účely akreditována. Zkrátka potřebujete akreditovanou laboratoř. To si vyžaduje prostor, příslušné vybavení a metodiku.

Přestože čeští vědci mají nejmodernější přístroje za desítky milionů korun, nelze je vyhradit pouze pro testování medu, protože se na něm provádí neustálý výzkum i v rámci jiných projektů. Jako akreditovaná laboratoř proto jejich pracoviště sloužit nemůže.

Dr. Erban však podotýká, že analýzy medu jejich metodou lze provádět i na méně pokročilejších zařízeních, které stojí 7-8 milionů korun.

Prvním, kdo by z převratné metodiky u nás benefitoval, je Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) spadající pod Ministerstvo zemědělství. Ta provádí testy medu zhruba jednou ročně. Výsledky z akreditované laboratoře by jí poskytly jednoznačné oprávnění rozdávat pokuty nečestným obchodníkům s medem.

„Nevím, co jim v tom brání,“ poznamenává dr. Erban a dodává, že možná nemají personál. On sám se potýká s nedostatkem lidí. Jeho kolegyně nedávno odešla na Akademii věd, kde jí nabídli lepší

platební podmínky. „Vy tady chcete po lidech, aby tu dělali neuvěřitelně sofistikovanou, odbornou práci, ale nezaplatíte je. Lidi si prostě vyberou místo, kde dostanou víc,“ konstatuje vědec.

*Vědci dnes dokáží z medu vyčíst neuvěřitelné množství informací.
Ilustrační záběr. (dionisvero/envato)*

Epoch Times oslovil s dotazem o komentář tiskové oddělení SZPI, ale do doby publikování zprávy neodpovědělo.

Dr. Erbana trápí, že se na výzkumu komerčně nevydělává. On sám, aby neživořil, musí neustále sepisovat žádosti o granty na projekty a doufat, že budou schváleny. „Vědci píšou projekty, aby přežili,“ popisuje dr. Erban realitu českého výzkumu a dodává: „Většina vědců se tu pere o ohlodanou kost a ještě přes grantové agentury.“

Říká, že kdyby dostal od ministerstva zemědělství rovnou deset milionů na tři roky s úkolem pomoci zavést SZPI jeho metodu do praxe, „už by to tady bylo“. Dalších deset milionů by bylo vhodných pro vybavení specializované laboratoře na SZPI.

Na ministerstvo zemědělství podal projekt, který by jeho metodu ještě upgradoval a vylepšil, ale zda s žádostí uspěje, netuší. Nad posuzováním projektů mají kontrolu grantové agentury. Předloni byl například místo medu vypsaný projekt na jedlý hmyz, hořekuje vědec, jehož metodika se v roce 2022 dočkala ocenění vládní Radou pro výzkum, vývoj a inovace.

Zájem ze zahraničí

Na otázku, jestli registruje zájem ze zahraničí, výzkumník přitakává. „Dokonce enormní.“ V nedalekém Bavorsku má laboratoř společnost FoodQS GmbH, která analyzuje asi 200 tisíc potravinářských vzorků ročně. Řada z nich je zaměřených právě na med. Už přes rok je v plánu společný česko-německý projekt, který by spolupráci prohloubil. Překážkou je však čas.

„My už jsme na tom tak špatně, že jsme odložili i podání projektu,“ stěžuje si český vědec a poznamenává, že je naprosto zahlcen psaním projektů, místo aby se soustředil na svůj výzkum.

Metoda našich vědců má tu výhodu, že ji lze rozšiřovat a přidávat další a další markery, podle nichž lze nastavování medu spolehlivě detekovat.

„Tohle všechno můžeme těm akreditovaným laboratořím předat, ale já místo toho, abych na tom dělal, tak tu píšu deset projektů do grantové loterie, abych přežil,“ říká dr. Erban a dodává: „Oni vůbec nechápou, jaktože my na to tady nedostaneme peníze. A my to bez grantových peněz dělat nemůžeme.“

Štempl pro podvodníky

Dr. Erban podotýká, že řada laboratoří ve světě ani nemá zájem na tom, aby své metody analýzy upgradovaly. „Ty firmy vydělávají na analýzách, které neumějí ten med odhalit. Všichni analyzují sirup

s medem a prodává se v obchodech vlastně s certifikátem falešné kvality. Oni z toho mají peníze.“

„Všechny ty firmy po světě, všechny ty NMR přístroje, co se prodaly, a každý z nich stojí třicet milionů, tak jsou na to, aby analyzovaly něco, co neumí odhalit. Oni dávají certifikát tomu, co je falešné,“ podotýká vědec a doplňuje: „Spousta společností ani nebude mít zájem na tom, aby ta metoda byla zavedena.“

Oslovili jsme Ministerstvo zemědělství se žádostí o informaci, jak je to s plánovanou laboratoří pro SZPI a zda mají v plánu podpořit uvedení metodiky týmu dr. Erbana do praxe. Do doby publikace tiskové oddělení Mze nereagovalo. V případě dodání odpovědi bude článek aktualizován.

Přelomový objev týmu dr. Erbana zatím zůstává nevyužit, i když by si na sebe určitě vydělal a mohl by přinejmenším českým spotřebitelům přinést klid na srdci, že zlatavý mok, který kupují v obchodech, je skutečně med.

Jak poznat pravý med

Pro laika je prakticky nemožné rozeznat, zda je med pančovaný, říká dr. Erban a radí, aby měl „každý svého včelaře“, kterého osobně zná a ví, že je poctivý. Cena medu přímo od včelaře může být sice vyšší než v supermarketu, ale aspoň máte jistotu, že nekonzumujete sirup s medem.

Čtěte také:

SOUVISEJÍCÍ TÉMATA

[Vybrané články](#) [falšování potravin](#) [Med](#)

[Sedm důvodů, proč se v potravinářství podvádí](#)

[Ondřej Horecký](#)

Epoch sdílení

Nejčtenější články

„Oprava autoimunity se dá zvládnout i za pouhých šest týdnů,“ říká terapeutka s mimořádnou úspěšností (1. část)

Tažení aktivistů z EU proti chovatelům naráží v Česku na jednotný odpor

Čínská strategie „konečné války“: Sud střelného prachu v Gaze je zažehnut. Odkud se berou zbraně? (2. část)

Ministerstvo zahraničí varuje před cestováním do 61 zemí. Není mezi nimi i vaše destinace?

Vítězství konzervativní SVP ve Švýcarsku: „Klima prohrálo“

Vybrané články

Mike Johnson byl zvolen předsedou Sněmovny reprezentantů USA a ukončil tak 22 dní trvající paralýzu

Tažení aktivistů z EU proti chovatelům naráží v Česku na jednotný odpor

Manželka bývalého čínského diplomata drží hladovku poté, co byla uvězněna kvůli své víře, uvádí se ve zprávě

Financování Světové zdravotnické organizace. Jak moc spoléhá na peníze korporátů a filantropů?

Čínská strategie „konečné války“: Sud střelného prachu v Gaze je zažehnut. Odkud se berou zbraně? (2. část)

Více článků

